

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 21

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

#### ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΞΟΔΟΣ

1.1.	Τα μαθηματικά υποδείγματα του εμπορίου αγαθών . . . . .	31
1.1.1.	Μειώσεις ανεξάρτητες από το επίπεδο αρχικών δασμών . . . .	33
1.1.2.	Μειώσεις που εξαρτώνται από το επίπεδο αρχικών δασμών – Γραμμικές συναρτήσεις . . . . .	35
1.1.3.	Μειώσεις που εξαρτώνται από το επίπεδο αρχικών δασμών – Μη γραμμικές συναρτήσεις . . . . .	38
1.1.3.1.	Γενικά περί μη γραμμικών συναρτήσεων . . . . .	38
1.1.3.2.	Η «Ελβετική συνάρτηση» . . . . .	39
1.2.	Ανάγκη υποκατάστασης μαθηματικού υποδείγματος για το εμπόριο υπηρεσιών . . . . .	40
1.2.1.	Τα αίτια που καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή στο εμπόριο υπηρεσιών . . . . .	42
1.2.1.1.	Δασμοί έναντι μιας πληθώρας περιοριστικών μέτρων .	43
1.2.1.2.	Τέσσερις έναντι ενός τρόπου διεξαγωγής του εμπορίου	45
1.2.1.3.	Ποιοτικός και όχι ποσοτικός χαρακτήρας περιοριστικών μέτρων . . . . .	46
1.2.1.4.	Ιδιομορφίες τομέων υπηρεσιών και επιπτώσεις επί των περιοριστικών μέτρων . . . . .	46
1.2.2.	Το υπόδειγμα «αιτήματος-προσφοράς» . . . . .	47

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

#### ΟΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

2.1.	Αρμοδιότητες και εργασίες του ΠΟΕ . . . . .	54
2.1.1.	Εφαρμογή των Συμφωνιών του ΠΟΕ . . . . .	54
2.1.2.	Επίλυση διαφορών . . . . .	56
2.1.3.	Επισκόπηση εμπορικής πολιτικής . . . . .	58
2.1.4.	Διαπραγματεύσεις . . . . .	58
2.2.	Τρέχουσες διαπραγματεύσεις και Γύροι διαπραγματεύσεων . . . . .	60
2.2.1.	Οι γύροι πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων . . . . .	60
2.2.2.	Η ενσωματωμένη ημερήσια διάταξη . . . . .	62
2.2.3.	Γύρος ή αναπτυξιακή ημερήσια διάταξη της Ντόχα . . . . .	65
2.2.4.	Η αρχή της ενιαίας δέσμευσης . . . . .	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ	
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
	72
3.1. Η Γενική Συμφωνία Εμπορίου Υπηρεσιών (GATS) . . . . .	73
3.1.1. Υποχρεώσεις μελών του ΠΟΕ . . . . .	74
3.1.1.1. Οι γενικές υποχρεώσεις ή δεσμεύσεις . . . . .	77
3.1.1.2. Οι ειδικές δεσμεύσεις . . . . .	81
3.1.2. Παρεκκλίσεις και εξαιρέσεις . . . . .	84
3.1.2.1. Οι εξαιρέσεις από τη ρήτρα του μάλλον ευνοούμενου κράτους . . . . .	85
3.1.2.2. Εξαιρέσεις λόγω προβλημάτων ισοζυγίου πληρωμών . . . . .	87
3.1.2.3. Γενικές και λοιπές εξαιρέσεις . . . . .	87
3.1.3. Η διαδικασία περαιτέρω φιλελευθεροποίησης . . . . .	88
3.1.3.1. Υφιστάμενο επίπεδο φιλελευθεροποίησης . . . . .	88
3.1.3.2. Η συμβατική υποχρέωση για περαιτέρω φιλελευθεροποίηση . . . . .	90
3.2. Δεσμεύσεις για φιλελευθεροποίηση του εμπορίου υπηρεσιών . . . . .	91
3.2.1. Ορισμός και περιεχόμενο ειδικών δεσμεύσεων . . . . .	92
3.2.1.1. Προσφορά και Κατάλογος Ειδικών Δεσμεύσεων . . . . .	93
3.2.1.2. Τομείς υπηρεσιών . . . . .	95
3.2.1.3. Κατηγορίες δεσμεύσεων . . . . .	96
3.2.1.4. Δεσμεύσεις κατά τρόπο παροχής υπηρεσιών . . . . .	97
3.2.2. Τρόποι παροχής υπηρεσιών . . . . .	98
3.2.2.1. Τρόπος 1: Διασυνοριακό εμπόριο . . . . .	98
3.2.2.2. Τρόπος 2: Κατανάλωση στο εξωτερικό . . . . .	98
3.2.2.3. Τρόπος 3: Εμπορική παρουσία . . . . .	99
3.2.2.4. Τρόπος 4: Παρουσία φυσικών προσώπων . . . . .	99
3.2.3. Επίπεδο δέσμευσης ή βαθμός φιλελευθεροποίησης . . . . .	101
3.2.3.1. Μη δέσμευση . . . . .	101
3.2.3.2. Πλήρης φιλελευθεροποίηση . . . . .	102
3.2.3.3. Η ενδιάμεση κατάσταση . . . . .	103
3.2.4. Περιορισμοί που προσδιορίζουν το επίπεδο φιλελευθεροποίησης . . . . .	104
3.2.4.1. Περιορισμοί πρόσβασης στην αγορά . . . . .	104
3.2.4.2. Περιορισμοί στην εθνική μεταχείριση . . . . .	107
3.2.4.3. Διευκρινίσεις σχετικά με τις υποχρεωτικές άδειες . . . . .	111
3.2.4.4. Πρόσθετες δεσμεύσεις . . . . .	112
3.2.4.5. Τι δεν πρέπει να καταγράφεται . . . . .	113

3.2.5.	Αποσπάσματα από τον Κατάλογο Ειδικών Δεσμεύσεων των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	114
3.2.6.	Κατάλογος εξαιρέσεων από τη ρήτρα του μάλλον ευνοούμενου κράτους . . . . .	125
3.3.	Η τεχνική των διαπραγματεύσεων . . . . .	128
3.3.1.	Μέθοδοι διαπραγματεύσεων . . . . .	129
3.3.1.1.	Υιοθέτηση ενός μαθηματικού τύπου . . . . .	129
3.3.1.2.	Διαπραγματευτικές οδηγίες . . . . .	131
3.3.1.3.	Μέθοδος «αιτήματος-προσφοράς» . . . . .	132
3.3.2.	Κατάλογος αιτημάτων . . . . .	132
3.3.2.1.	Προετοιμασία . . . . .	133
3.3.2.2.	Περιεχόμενο . . . . .	135
3.3.2.3.	Μορφή . . . . .	135
3.3.2.4.	Διαδικασία . . . . .	136
3.3.3.	Η προσφορά ως βελτίωση του καταλόγου δεσμεύσεων . . . . .	136
3.3.3.1.	Περιεχόμενο . . . . .	137
3.3.3.2.	Μορφή . . . . .	137
3.3.3.3.	Διαδικασία . . . . .	138
3.3.4.	Πίστωση λόγω αυτόνομης φιλελευθεροποίησης . . . . .	139
3.3.5.	Οι διμερείς διαπραγματεύσεις . . . . .	142

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

#### ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 146

4.1.	Οριζόντιες δεσμεύσεις . . . . .	149
4.1.1.	Καθεστώς επενδύσεων . . . . .	149
4.1.1.1.	Περιορισμοί στην ελευθερία εγκατάστασης υποκαταστημάτων . . . . .	150
4.1.1.2.	Έγκριση από αρμόδιες δημόσιες αρχές . . . . .	150
4.1.1.3.	Περιορισμοί στην ξένη συμμετοχή . . . . .	150
4.1.1.4.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	150
4.1.2.	Ακίνητη ιδιοκτησία . . . . .	151
4.1.2.1.	Αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας . . . . .	151
4.1.2.2.	Απόκτηση γης και μίσθωση ακίνητης ιδιοκτησίας . . . . .	151
4.1.2.3.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	151
4.1.3.	Παρουσία φυσικών προσώπων . . . . .	152

4.1.3.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	152
4.1.3.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	155
4.1.4.	Οργανισμοί κοινής ωφέλειας . . . . .	156
4.1.5.	Αναγνώριση πτυχίων . . . . .	156
4.1.6.	Επιδότησεις . . . . .	157
4.2.	Επιχειρηματικές Υπηρεσίες . . . . .	157
4.2.1.	Επαγγελματικές Υπηρεσίες . . . . .	158
4.2.1.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	158
4.2.1.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	159
4.2.1.3.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	160
4.2.2.	Υπηρεσίες Πληροφορικής . . . . .	160
4.2.2.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	160
4.2.2.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	161
4.2.2.3.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	162
4.2.3.	Λοιπές Επιχειρηματικές Υπηρεσίες . . . . .	163
4.2.3.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	164
4.2.3.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	165
4.2.3.3.	Αιτήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	166
4.3.	Υπηρεσίες Επικοινωνιών . . . . .	167
4.3.1.	Υπηρεσίες Τηλεπικοινωνιών . . . . .	168
4.3.1.1.	Ιδιομορφίες του τομέα . . . . .	168
4.3.1.2.	Υιοθέτηση «Εγγράφου Αναφοράς» λόγω ιδιομορφιών . . . . .	170
4.3.1.3.	Περιεχόμενο του «Εγγράφου Αναφοράς» . . . . .	171
4.3.1.4.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	176
4.3.1.5.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και νέα προσφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	177
4.3.1.6.	Αιτήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	178
4.3.2.	Ταχυδρομικές και Ταχυμεταφορικές υπηρεσίες . . . . .	179
4.3.2.1.	Ιδιομορφίες του τομέα και χαμηλό επίπεδο δεσμεύσεων στον ΠΟΕ . . . . .	180

4.3.2.2.	Νέες προτάσεις, αιτήματα και προσφορές . . . . .	181
4.3.2.3.	Ευρωπαϊκή πρόταση για την υιοθέτηση ενός «Εγγράφου Αναφοράς» . . . . .	182
4.3.2.4.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	184
4.3.3.	Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες . . . . .	185
4.3.3.1.	Ιδιομορφίες του τομέα . . . . .	186
4.3.3.2.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	188
4.3.3.3.	Εξαιρέσεις από τη ρήτρα του μάλλον ευνοούμενου κράτους . . . . .	188
4.3.3.4.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	189
4.3.3.5.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	190
4.4.	Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες . . . . .	190
4.4.1.	Ιδιομορφίες του τομέα . . . . .	191
4.4.1.1.	Ιδιομορφίες σχετικά με το πεδίο κάλυψης . . . . .	193
4.4.1.2.	Τα προληπτικά μέτρα . . . . .	196
4.4.1.3.	Ιδιομορφίες ως προς τους τρόπους παροχής υπηρεσιών . . . . .	200
4.4.2.	Ο εναλλακτικός τρόπος ανάληψης δεσμεύσεων . . . . .	204
4.4.3.	Δεσμεύσεις και αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και εταίρων στον ΠΟΕ . . . . .	207
4.4.3.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	207
4.4.3.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	209
4.4.3.3.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	210
4.5.	Τουριστικές και Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες . . . . .	210
4.5.1.	Ιδιομορφίες του τομέα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής . . .	211
4.5.2.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	212
4.5.3.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρών-μελών του ΠΟΕ . . .	213
4.6.	Υπηρεσίες Μεταφορών . . . . .	214
4.6.1.	Η ιδιάζουσα κατάσταση στον τομέα των μεταφορών . . . . .	215
4.6.2.	Εμπορική Ναυτιλία ή Θαλάσσιες Μεταφορές . . . . .	217
4.6.2.1.	Βαθμός φιλελευθεροποίησης και υφιστάμενοι περιορισμοί . . . . .	217

4.6.2.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	219
4.6.2.3.	Η πρόταση των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	219
4.6.3.	Εναέριες Μεταφορές . . . . .	228
4.6.3.1.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	230
4.6.3.2.	Η πρόταση των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	230
4.6.4.	Χερσαίες Μεταφορές . . . . .	231
4.6.4.1.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	232
4.6.4.2.	Πρόταση Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	233
4.7.	Λοιποί τομείς Υπηρεσιών . . . . .	233
4.7.1.	Κατασκευαστικές Υπηρεσίες και συναφείς Μηχανολογικές Υπηρεσίες . . . . .	234
4.7.1.1.	Ιδιομορφίες του τομέα . . . . .	234
4.7.1.2.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	235
4.7.1.3.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	236
4.7.1.4.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	237
4.7.2.	Υπηρεσίες Διανομής . . . . .	237
4.7.2.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	238
4.7.2.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	239
4.7.2.3.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	239
4.7.3.	Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες . . . . .	239
4.7.3.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	240
4.7.3.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	240
4.7.3.3.	Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	240
4.7.4.	Υγειονομικές και Κοινωνικές Υπηρεσίες . . . . .	241
4.7.4.1.	Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	242
4.7.4.2.	Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ και Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	242

4.7.5. Περιβαλλοντικές Υπηρεσίες . . . . .	243
4.7.5.1. Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	244
4.7.5.2. Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση . . . . .	244
4.7.5.3. Αιτήματα Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες-μέλη του ΠΟΕ . . . . .	245
4.7.6. Υπηρεσίες Αναψυχής, Πολιτιστικές και Αθλητικές Υπηρεσίες . .	245
4.7.6.1. Δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	246
4.7.6.2. Αιτήματα χωρών-μελών του ΠΟΕ και Ευρωπαϊκής Ένωσης . . . . .	248
4.7.7. Υπηρεσίες Ενέργειας . . . . .	248

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	251
5.1. Κανόνες της GATS . . . . .	253
5.1.1. Μηχανισμός διασφάλισης από έκτακτα περιστατικά . . . . .	254
5.1.2. Επιδοτήσεις . . . . .	258
5.1.3. Κρατικές προμήθειες . . . . .	261
5.2. Εσωτερικοί Κανονισμοί . . . . .	262
5.2.1. Η ανάγκη υιοθέτησης πολυμερών πειθαρχιών και κανόνων . . .	264
5.2.2. Οι πειθαρχίες για τον τομέα της λογιστικής . . . . .	266
5.2.2.1. Διαφάνεια . . . . .	266
5.2.2.2. Προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών . . . . .	267
5.2.2.3. Προϋποθέσεις και διαδικασίες σχετικά με την αναγνώριση προσόντων . . . . .	267
5.2.3. Αποτελέσματα και εφαρμογή των νέων πειθαρχιών . . . . .	267
5.3. Διαπραγματεύσεις με χώρες υπό προσχώρηση στον ΠΟΕ . . . . .	268
5.3.1. Η φάση συλλογής στοιχείων και πληροφοριών . . . . .	268
5.3.2. Η συζήτηση των όρων προσχώρησης . . . . .	269
5.3.3. Οι διαπραγματεύσεις πρόσβασης στην αγορά . . . . .	270
ΕΠΙΛΟΓΟΣ . . . . .	272
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ . . . . .	279